

ው ሳ ኔ

1. የፌ/መጀመሪያ ደረጃ ፍ/ቤት በመ/ቁ. 15812 መጋቢት 21 ቀን 1998 ዓ.ም የሰጠው ውሳኔና የፌ/ጠቅላይ ፍ/ቤት በመ/ቁ. 24407 ጥቅምት 27 ቀን 2001 ዓ.ም የሰጠው ውሳኔ ተሸሯል።
2. የፌ/ከፍተኛ ፍ/ቤት በመ/ቁ. 47038 ሰኔ 25 ቀን 1999 ዓ.ም የሰጠው ውሳኔ ፀንቷል።
3. ተጠሪዎች የቆረጡትን የኤሌትሪክ መስመር ሊቀጥሉ ይገባል። መስመሩን በመቁረጣቸው በአመልካች ላይ የደረሰውን ኪሳራ ብር 64,572 (ስልሳ አራት ሺህ አምስት መቶ ሰባ ሁለት) የፌ/ከፍተኛ ፍ/ቤት ውሳኔ ከሰጠበት ቀን ጀምሮ ከሚታሰብ 9% ወለድ ጋር ይክፈሉ ብለናል።
4. ወጪና ኪሳራ ግራ ቀኙ የየራሳቸውን ይቻሉ።
መዝገቡ ተዘግቷል። ለመዝገብ ቤት ይመለስ።

የማይነበብ የአምስት ዳኞች ፊርማ አለበት።

ቤ/ኃ

የሰ/መ/ቁ. 40947

ህዳር 15 ቀን 2002 ዓ.ም

ዳኞች፡- መንበረፀሃይ ታደሰ

ሐጎስ ወልዱ

ሂሩት መለሰ

ታፈሰ ይርጋ

አልማው ወሌ

አመልካች፡- አቶ መዝገቡ መድህኔ - ጠ/ሐጎስ ደበሱ ቀረቡ

ተጠሪ፡- የኢ.አ ከተማ አስተዳደር - ነ/ፈጅ አትርጎሙ ወልዴ ቀረቡ

ፍ ር ድ

በዚህ መዝገብ የሰበር አቤቱታ የቀረበው አመልካች ተጠሪ ላወጣው ጨረታ ያስያዙት የጨረታ ማስከበሪያ ብር 20,000(ሃያ ሺህ) ሊመለስ አይገባም ተብሎ የተሰጠውን ውሳኔ ለማስለወጥ ነው። አመልካች በፌ/መ/ደረጃ

ፍ/ቤት ባቀረቡት ክስ ተጠሪ ባወጣው የጨረታ ብር 2,000,000(ሁለት ሚሊዮን) የሚያወጡ 32 አይነት እቃዎች ለማቅረብ የተወዳደሩ ቢሆንም ያሸነፉት በሁለት አይነት እቃዎች ብቻ በመሆኑ ውል እንዲሞሉ የቀረበላቸውን ጥያቄ ባለመቀበላቸው ተጠሪ ያስያዙትን የጨረታ ማስከበሪያ ገንዘብ አልመልስም በማለቱ ገንዘቡን እንዲመልስላቸው ጠይቀዋል። ተጠሪም ለክስ በሰጠው መልስ አመልካች ባሸነፉባቸው ሁለት አይነት እቃዎች ውል እስካልፈረሙ ድረስ ገንዘቡ ሊመለስላቸው እንደማይገባ ተከራክሯል። ፍ/ቤቱም አመልካች በዋስትና ሰነዱ ላይ የተመለከተውን ግዴታ እስካልተወጡ ድረስ ገንዘቡ ሊመለስላቸው አይገባም በማለት ክሱን ውድቅ አድርጎታል። በዚህ ውሳኔ ላይ አመልካች ይግግኝ ለፌ/ከፍተኛ ፍ/ቤት አቅርበው የነበረ ቢሆንም የስር ፍ/ቤት ውሳኔ ፀንቶባቸዋል። የአሁኑ የሰበር አቤቱታ የቀረበው በዚህ ውሳኔ ላይ ነው። የሰበር አቤቱታው ለሰበር ችሎት ያስቀርባል በመባሉም ግራ ቀኝ ቀርበው የቃል ክርክራቸው ተሰምቷል። መዝገቡም እንደሚከተለው ተመርምሯል።

ተጠሪ ባወጣው የጨረታ ማስታወቂያ አመልካች 32 አይነት እቃዎች ለማቅረብ ተወዳድረው ለጨረታ ማስከበሪያም የእነዚህ እቃዎች ዋጋ አንድ በመቶ ማስያዛቸውን ከክርክሩ ሂደት ተገንዝበናል። አመልካች የተወዳደሩበት የጠቅላላ ንብረቶቹ ዋጋ ብር 2,000,000 (ሁለት ሚሊዮን) ስለሆነ የተያዘው ገንዘብ ብር 20,000(ሃያ ሺህ) ስለመሆኑና አመልካች ከተወዳደሩበት 32 አይነት እቃዎች ውስጥ ያሸነፉት በሁለት እቃዎች ብቻ ለመሆኑ ግራ ቀኝ አልተካካዱም። አከራካሪው ጉዳይ አመልካች ላሸነፉበት ሁለት እቃዎች ውል አለመፈረማቸው ያስያዙት ብር 20,000(ሃያ ሺህ) እንዳይመለስላቸው ይከለክላል ወይስ አይከለክልም? የሚለው ነው።

የጨረታ ማስከበሪያ ማለት አንድ ተጫራች ጨረታውን ቢያሸንፍ ውል የሚፈፀም ለመሆኑ ዋስትና እንዲሆን የሚያዝ ገንዘብ ነው። ለውል መፈፀም ዋስትና ሲባል የሚያዝ ገንዘብ እንደመሆኑም መጠን የጨረታው አሸናፊ ባሸነፈው መሰረት ውል ካልፈረመ የጨረታው ማስከበሪያ ይያዝበታል። በተያዘው ጉዳይ አመልካች ብር 2,000,000 (ሁለት ሚሊዮን) ለሚያወጡ 32 ዓይነት እቃዎች ተጫርተዋል። ለጨረታ ማስከበሪያም የተጫረቱባቸውን ጠቅላላ እቃዎች ዋጋ አንድ በመቶ ብር 20,000 (ሃያ ሺህ) አስይዘዋል። ከክርክሩ ሂደትም አመልካች ከተወዳደሩባቸው እቃዎች ውስጥ ያሸነፉት በሁለቱ እቃዎች ብቻ መሆኑን ተረድተናል። ተጠይቀውም ውል ለመፈረም ፈቃደኛ ያልሆኑት እነዚህን ሁለት እቃዎች በተመለከተ ነው። አመልካች 20,000(ሃያ ሺህ) ብር የጨረታ ማስከበሪያ ያስያዙት ጠቅላላ ለተጫረቱበት እቃዎች በመሆኑ ጠቅላላው የጨረታ ገንዘብ ሊያዝ የሚገባው አመልካች በተወዳደሩባቸው እቃዎች በሙሉ አሸናፊ ቢሆኑና በዚህ መሰረት ውል አልፈርምም ቢሉ ነበር። አመልካች ያሸነፉት ግን በሁለት እቃዎች በመሆኑ ለነዚህ እቃዎች ውል ለመፈረም ፈቃደኛ ባለመሆናቸው የጨረታው ማስከበሪያ ሊያዝ የሚገባው አሸናፊ በሆኑባቸው እቃዎች ዋጋ መጠን የተያዘው ገንዘብ እንጂ አመልካች ለ32 አይነት እቃዎች ላስያዙት የጨረታ ማስከበሪያ ገንዘብ በጠቅላላ ሊሆን አይገባም ባላሸነፉባቸው ዕቃዎች ቀድሞውንም ውል ለመዋዋል ስለማይችሉ ለነዚህ እቃዎች ያስያዙት የጨረታ ማስከበሪያ ገንዘብ ውል አልፈፀሙም ተብሎ ሊያዝባቸው የሚገባበት ምክንያት የለም። በመሆኑም አመልካች ላሸነፉት ሁለት አይነት እቃዎች ውል አልፈረሙም በሚል ለ32 አይነት እቃዎች ያስያዙት ብር 20,000(ሃያ ሺህ) በሙሉ ሊያዝ ይገባል በሚል የተሰጠው ውሳኔ መሰረታዊ የህግ ስህተት ያለበት ሆኖ ተገኝቷል።

ው ሳ ኔ

1. የፌ/መ/ደረጃ ፍ/ቤት በመ/ቁ 01619 ጥቅምት 25 ቀን 1998 ዓ.ም የሰጠው ውሳኔ እና የፌ/ከፍተኛ ፍ/ቤት በመ/ቁ 43929 ሐምሌ 15 ቀን 2000 ዓ.ም የሰጠው ውሳኔ ተሻሽሏል።
2. አመልካች ለ32 ዓይነት እቃዎች ካስያዙት ብር 20,000(ሃያ ሺህ) ሊያዝባቸው የሚገባው ጨረታ ያሸነፉባቸው ሁለት እቃዎች ዋጋ አንድ በመቶ ብቻ ስለሆነ ይኸው ገንዘብ ተቀንሶ ቀሪው ገንዘብ እንዲመለስላቸው ብለናል።
3. ወጪና ኪሳራ ግራ ቀኝ የየራሳቸውን ይቻሉ።
 መዝገቡ ተዘግቷል፤ መዝገብ ቤት ይመለስ።